

Khoa Luật tổ chức Hội thảo quốc tế “Công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng trên thế giới và ở Việt Nam”

Trong khuôn khổ Chương trình đào tạo thạc sĩ về Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng và với sự hỗ trợ của Đại sứ quán Anh tại Việt Nam, Viện nghiên cứu môi trường xã hội, ngày 3 tháng 10 năm 2019, Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) tổ chức Hội thảo quốc tế “Công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng trên thế giới và ở Việt Nam”.

Toàn cảnh Hội thảo

Tham dự Hội thảo này, về phía đơn vị đối tác của Khoa Luật có Ông Steve Taylor –

Tham tán chính trị nội bộ của ĐSQ Anh tại Hà Nội, TS. Roxana Bratu – Chuyên gia đến từ Đại học Sussex, Vương Quốc Anh, Ông Chris Levon – Chuyên gia của Tổ chức Hướng tới minh bạch, Bà Catherine Phuong – Chuyên gia của UNDP tại Việt Nam, PGS. TS. Nguyễn Đức Bách – Viện Trưởng Viện Khoa học môi trường và xã hội, Thiếu tướng. PGS.TS. Lê Văn Cương – Nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Chiến lược, Bộ Công an, PGS.TS. Trần Quốc Toàn – Ủy viên Hội đồng lý luận Trung ương, ThS. Nguyễn Trung Thành – Phó Viện trưởng Viện Khoa học môi trường và xã hội cùng đông đảo chuyên gia, nhà nghiên cứu từ các đơn vị đào tạo, nghiên cứu trên địa bàn Hà Nội. Về phía Khoa Luật có PGS.TS. Nguyễn Thị Quế Anh – Chủ nhiệm Khoa, PGS.TS. Vũ Công Giao – Chủ nhiệm Bộ môn Luật Hiến pháp – Luật Hành chính, PGS.TS. Nguyễn Hoàng Anh – Chủ nhiệm Bộ môn Lý luận lịch sử nhà nước và pháp luật và các giảng viên, học viên của Khoa.

PGS.TS. Nguyễn Thị Quế Anh phát biểu Khai mạc Hội thảo

Phát biểu khai mạc Hội thảo, PGS.TS. Nguyễn Thị Quế Anh nhấn mạnh việc thúc đẩy sự công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình là việc làm mà hầu hết các quốc gia trên thế giới đang thực hiện và đã chứng tỏ tác dụng to lớn trong việc ngăn chặn tình trạng lạm quyền, quan liêu, tham nhũng cũng như tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản trị quốc gia. Ở Việt Nam vấn đề này hiện được đề cập một

cách toàn diện và cụ thể trong Luật Phòng chống tham nhũng năm 2018 và các văn bản pháp quy hướng dẫn thi hành Luật này, ngoài ra còn được nêu trong nhiều văn kiện của Đảng, văn bản pháp luật khác của Nhà nước. Mặc dù vậy, thực tiễn cho thấy việc thực hiện công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong quản trị nhà nước ở Việt Nam vẫn còn một số điểm, vấn đề cần được tiếp tục hoàn thiện để nâng cao năng lực quản trị quốc gia. Và để góp phần đưa ra những kiến nghị, đề xuất khoa học nhằm hoàn thiện khung khổ pháp luật, hệ thống cơ chế, thể chế, chính sách liên quan đến công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình trong quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng ở Việt Nam, Khoa Luật đã tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế **“Công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng trên thế giới và ở Việt Nam”**. PGS hi vọng các chuyên gia đến từ trong nước và quốc tế, từ các tổ chức quốc tế đến các tổ chức phi chính phủ và các nhà quản lý, nhà khoa học của các cơ quan, đơn vị đào tạo, nghiên cứu sẽ cùng nhau thảo luận, chia sẻ trong Hội thảo để gợi mở nhằm hoàn thiện và thúc đẩy sự công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình.

Ông Steve Taylor phát biểu tại Hội thảo

Đại diện ĐSQ Anh tại Hà Nội, Ông Steve Taylor chia sẻ sự vui mừng khi tham dự

Hội thảo và hi vọng Hội thảo sẽ cung cấp góc nhìn cũng như công cụ, chuẩn mực để đấu tranh với tham nhũng, cải thiện tính công khai và trách nhiệm giải trình. Theo Ông thì việc chống tham nhũng cần có “dũng cảm” và để có thể triệt tận gốc tham nhũng thì mỗi cá nhân đều cần có dũng cảm. Và Ông hi vọng Hội thảo này các chuyên gia, nhà nghiên cứu sẽ chia sẻ những kiến thức, kinh nghiệm phong phú, hữu ích để cùng nhau thực hiện tốt công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình vì sự phồn thịnh của đất nước và hạnh phúc của người dân.

TS. Roxana Bratu trình bày tham luận tại Hội thảo

Bà Catherine Phuong trình bày tham luận tại Hội thảo

Ông Chris Levon trình bày tham luận tại Hội thảo

Hội thảo diễn ra trong 2 phiên với 10 tham luận của các chuyên gia, diễn giả trong và ngoài nước. Phiên 1 của Hội thảo diễn ra nội dung về các tiêu chuẩn và kinh nghiệm quốc tế về công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng và tại phiên 2 của Hội thảo về công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng ở Việt Nam. Mở đầu Hội thảo là tham luận về khái quát các lý thuyết, cách tiếp cận về công khai, minh bạch trong quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng của TS. Roxana Bratu. Trong tham luận của mình, TS đề cập đến các khái niệm về quản trị tốt, các nguyên tắc pháp luật, trách nhiệm,... Theo TS thì minh bạch và chính phủ mở là những yếu tố chính của quản trị tốt. Tuy nhiên, những yếu tố này mới chỉ là giải pháp kỹ thuật cho một vấn đề kỹ thuật, cách tốt nhất để thực thi chống tham nhũng trong khu vực công thực sự là thúc đẩy các chính sách liên chính.

GS.TS. Phan Trung Lý và GS.TS. Phạm Hồng Thái chủ trì phiên 1 của Hội thảo

GS.TS. Hoàng Thị Kim Quế và PGS.TS. Chu Hồng Thanh chủ trì Phiên 2 Hội thảo

Bà Ngô Thu Hà trình bày tham luận tại Hội thảo

PGS.TS. Trần Thị Diệu Oanh trình bày tham luận tại Hội thảo

PGS.TS. Nguyễn Ngọc Chí trình bày tham luận tại Hội thảo

GS.TS. Phạm Hồng Thái phát biểu tại phiên thảo luận

Tại phiên thảo luận, PGS.TS Phạm Hữu Nghị cho rằng cần làm rõ thế nào là trách nhiệm giải trình theo cả 2 nghĩa. Chủ thể có trách nhiệm/thẩm quyền thì phải cung cấp thông tin và giải thích về những chính sách mà các chủ thể đó dự định ban hành/đã ban hành. Một số lĩnh vực chủ chốt cần làm rõ trách nhiệm giải trình (như ngân sách) phải được quy định rõ ràng hơn. GS.TS Phạm Hồng Thái nêu ý kiến về việc tiếp cận trách nhiệm giải trình theo 2 nghĩa: tích cực – ám chỉ bốn phạm, trách nhiệm mà chủ thể được trao quyền phải thực hiện để giải trình về việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của họ. Nghĩa thứ hai là hệ quả pháp lí bất lợi mà một chủ thể quyền phải hứng chịu nếu như không thực hiện hoặc thực hiện không đúng với thẩm quyền, quyền hạn được trao. Việc thực hiện trách nhiệm giải trình

theo cả 2 nghĩa trên không chỉ trước quyền lực nhà nước mà còn trước các chủ thể chịu sự tác động của việc thực hiện nhiệm vụ, công vụ.

Công khai, minh bạch dù được coi là công cụ phòng chống tham nhũng, nhưng đặt trong tổng thể thì đó là công cụ quan trọng trong quản trị nhà nước nói chung. Dù chúng ta có bàn đến nhiều kinh nghiệm quốc tế, nhưng vẫn phải gắn với bối cảnh của Việt Nam để rút ra được những giá trị tham khảo để dần khẳng định ý nghĩa quan trọng của công khai - minh bạch với tư cách là cầu nối, bậc thang tiến tới xã hội dân chủ. Hi vọng Hội thảo này sẽ giúp các chuyên gia, nhà nghiên cứu có góc nhìn rõ ràng hơn về công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong Quản trị nhà nước và phòng, chống tham nhũng từ đó đưa ra những giải pháp nhằm hiện thực hóa trong tương lai.